

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАНЬ УЧНІВ З АВТОСПРАВИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто сутність впровадження інноваційних технологій в навчальному предметі "Автосправа", визначено актуальність проблеми, здійснено теоретичний аналіз досліджуваної категорії.

Особлива увага звертається на використання широких можливостей інноваційних технологій у повсякденному житті людини. Новітні технології мають велике значення для прогресу суспільства. Практика показує, що на уроках матеріал який викладається із застосуванням інноваційних технологій сприймається дітьми краще, уроки стають цікавішими і в дітей з'являється якийсь інтерес. Тому виникає нагальне питання пошуку все нових методів і засобів актуалізації уваги учнів. Як один з варіантів вирішення такої проблеми ми пропонуємо використання на уроках автосправи учнями комп'ютера та комп'ютерних програм, при роботі з якими вони могли б більш широко дізнатись необхідну інформацію.

Ключові слова: інформаційні технології, інновація, педагогічні технології, інформація.

Постановка проблеми. Успішне формування особистості у сучасній школі може здійснюватися лише на основі органічного поєднання навчально-виховної роботи з практичною трудовою діяльністю. Навчальний процес організовується з урахуванням можливостей сучасних технологій та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності, а також швидкої адаптації до змін (і розвитку) в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління й організації праці в умовах ринкової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Впровадження у навчальний процес сучасних інформаційних, зокрема, комп'ютерно-орієнтованих і телекомунікаційних технологій, відкриває нові способи та дає широкі можливості для подальшої диференціації загального та професійного навчання, всебічної реалізації творчих, пошукових, особистісно-орієнтованих, комунікативних форм навчання, підвищення його ефективності, мобільності й відповідності запитам практики. Нова програма сучасної освіти висуває на передній план особистісно-орієнтоване навчання, що визначається як таке, що "забезпечує розвиток і саморозвиток особистості учня, виходячи з його індивідуальних особливостей як суб'єкта навчання і його предметної діяльності". Низка вчених (Л.С. Виготський, С.Л. Рубінштейн, Л.А. Пономарьов, Н.Ф. Талізіна, Г.С. Костюк, Д.М. Брунер, І.Я. Лернер, М.М. Скаткін, В.О. Онищук та ін.) підкреслюють близькість навчально-творчої діяльності і творчості взагалі. Так, психолог З.І. Калмикова вважає, що з психологічного погляду немає принципових відмінностей між продуктивним мисленням ученого, який відкриває нові, ще не відомі людству закономірності навколишнього світу, і продуктивним мисленням учня, який робить відкриття нового лише для себе самого, тому що в його основі лежать загальні психічні закономірності [4, с. 15].

Актуальність проблеми полягає в тому, що у сучасному вимогливому та швидкозмінному соціально-економічному середовищі рівень освіти значною мірою залежатиме від результативності запровадження технологій навчання, що ґрунтуються на нових методологічних засадах, сучасних дидактичних принципах та психолого-педагогічних теоріях, які розвивають діяльнісний підхід до навчання.

Тому, **метою нашої статті** є проаналізувати сутність інноваційних педагогічних технологій, розглянути актуальність впровадження інформаційних технологій, з'ясувати причини впровадження.

Виклад основного матеріалу. Потреби сучасного життя зумовлюють пошуки нових форм організації навчально-виховного процесу, зокрема, занять з автосправи. Використання комп'ютерних технологій та Інтернету є одним із інноваційних засобів вивчення автосправи, який дозволяє стимулювати інтерес учнів до даного предмету і звільнити час для творчої співпраці вчителя та учня.

Впровадження сучасних інформаційних технологій на заняттях автосправи стає однією з актуальних проблем методики викладання предмету. У зв'язку з цим сьогодні вчитель зобов'язаний вміти користуватися сучасними засобами навчання, насамперед, для того, щоб забезпечити одне з найголовніших прав дитини – право на якісну освіту [6].

Оснащення навчального кабінету комп'ютерною технікою і доцільне використання її на заняттях з автосправи стає обов'язковим атрибутом навчальних закладів на сьогоднішній день.

У процесі занять з автосправи активно використовується інформаційно-комунікаційні технології, цифрові освітні ресурси, оскільки звернення до нових інформаційних технологій та їх ефективне застосування сприяє особистісній орієнтації педагогічного процесу, підвищенню пізнавальної активності учнів та покращує ефективність управління навчальною діяльністю учнів. Комп'ютер в автосправі виступає передовсім як: джерело навчальної інформації; засіб ілюстрації та мультимедіа; засіб індивідуалізації та диференціації навчання; засіб моделювання і проектування; засіб збору, зберігання і обробки навчальної інформації [1].

Серед головних дидактичних функцій, що мають бути реалізовані за допомогою комп'ютерних технологій у процесі вивчення автосправи, методисти визначають наступні: пізнавальна; розвивальна; дослідницька; комунікативна.

Відомо, що найефективніший вплив на людину здійснює та інформація, яка одночасно впливає на кілька органів чуття, і запам'ятовується вона тим краще і міцніше, чим більше каналів сприймання було активізовано [2].

Науково-технічний прогрес веде до збільшення кількості автомобілів, що викликає потребу в масовій підготовці кваліфікованих водіїв. Незважаючи на розмаїття літератури щодо технології керування автомобілем, у педагогічних публікаціях висвітлюються здебільшого теоретичні питання викладання автосправи. Спостерігається дефіцит практичних рекомендацій з цієї теми. Ускладнення технічного оснащення автомобільного транспорту, технологічних процесів експлуатації, технічного обслуговування й ремонту автомобілів, а також нові економічні і правові аспекти, пов'язані з діяльністю людини на автотранспорті, потребують оновлення змісту підготовки учнів старших класів щодо оволодіння водійськими навичками. Для зменшення аварійності в Україні і тяжкості наслідків ДТП необхідно здобути обов'язкові знання, уміння і виробити навички у процесі навчання.

Упровадження новітніх технологій навчання у сфері автосправи (зокрема, використання ПК), сприяє заохоченню до вивчення автосправи, а також сприяє відновленню престижу предмета та підняття ступеня зацікавленості автосправою серед учнів.

Для цього на високому рівні слід володіти основами педагогіки, психології, дитячої та вікової фізіології. Під час навчання необхідно активно використовувати сучасні педагогічні методи, які враховують вікові та психологічні особливості учнів. Окрім того, важливе значення необхідно приділяти віковій фізіології, зокрема використовувати різноманітні підходи викладання до учнів 15-17 років, а також під час занять враховувати психологічні особливості розвитку учнів.

Підлітки 18 років і старше, а також дорослі краще дітей розуміють потребу у знаннях з автосправи під час навчання на курсах водіїв, але за браком часу не можуть системно їх відвідувати, а школярі-старшокласники вивчають автосправу впродовж двох років і це дає свій результат [1].

Використання різноманітних навчальних методик, сприяє легкому засвоєнню учнями навчальних програм. Учитель використовує різноманітні системи мотивації у вивченні автосправи (поєднання та застосування інтерактивних методик, ігрових форм, практичних занять та використання сучасних аудіо-відео засобів). Такий підхід сприяє глибокому засвоєнню навчальних програм та здобуттю знань. Окрім того, інтерактивні методики допомагають формувати в учнів позитивне ставлення до професії та автомобільної галузі в цілому, а також формують у них інтерес до вивчення даного профілю після завершення навчання у школі. Учитель повинен володіти високим рівнем знань з теоретичних основ автосправи та сучасних досягнень науки у сфері автосправи. Викладення теорії автосправи здійснюється у надзвичайно доступній для засвоєння матеріалу формі. При вивченні навчальних дисциплін з профілю "Автосправа" активно використовуються новітні інформаційні технології. Подання навчального матеріалу супроводжується наочними засобами з використанням сучасних технологій, зокрема використовується прийом "стоп-кадр" та словесне пояснення після демонстрації фрагменту навчального матеріалу [3].

На сучасному етапі розвитку освіти мультимедіа дозволяє об'єднувати в одній комп'ютерній програмно-технічній системі текст, звук, відеозображення, графічне зображення та анімацію. У зв'язку з багатовекторністю режимів роботи комп'ютера, існує чимало способів використання його можливостей для удосконалення різноманітних сторін навчального процесу. Одним з ефективних напрямів використання інформаційних технологій у навчальній діяльності є створення комп'ютерних навчальних матеріалів з автосправи та ефективне, розумне поєднання з іншими навчальними матеріалами. Кожен із застосовуваних інформаційних компонентів має власні виражальні засоби та дидактичні можливості, що спрямовані на забезпечення оптимізації процесу навчання на заняттях автосправи.

Таким чином, модернізація системи освіти пов'язується, насамперед, із введенням в освітнє середовище інноваційних технологій, в основу яких покладені цілісні моделі навчально-виховного процесу, засновані на діалектичній єдності методології та засобів їх здійснення [5].

Інновації можуть бути різними за масштабом, за потенціалом, можуть належати до різних складових навчально-виховного процесу, але, на мій погляд, вони мають бути мотивовані й орієнтовані на конкретного вчителя, який працює в конкретному навчальному закладі з конкретними учнями.

Саме тому мультимедійні програми як своєрідний засіб навчання можуть забезпечити принципово нову якість: обмін інформацією між учнем і технічною системою відбувається у діалоговій формі, за нерегламентованим сценарієм, який кожного разу будується учнем по-новому, за його розсудом, а сама комп'ютерна технологія навчання органічно вписується в класичну систему, розвиває і раціоналізує її,

забезпечуючи нові можливості щодо організації паралельного навчання і контролю знань, надає реальну можливість практичного впровадження індивідуалізованого навчання.

Висновки. У третьому тисячолітті особливо актуальною є проблема впровадження інноваційних особистісно-орієнтованих педагогічних технологій в навчальний процес, а викладання гуманітарних дисциплін, зокрема "Автосправи", на наш погляд, ґрунтується саме на особистісно-орієнтованих методиках, бо вивчення мови не можливе без урахування індивідуально-психологічних особливостей учнів.

Гуманізація освіти вимагає якісно нового підходу до потреб людини, формування стійких мотивацій до вивчення предметів технологічного циклу, позитивної соціальної поведінки.

Найважливішими завданнями реформування освіти в Україні є підготовка освіченої, творчої особистості та формування її фізичного й морального здоров'я. Вирішення цієї проблеми передбачає психолого-педагогічне обґрунтування змісту й методів навчально-виховного процесу.

У XXI столітті завдяки використанню новітніх технологій (Інтернет, веб-сторінка, мультимедійні засоби, лазерний проектор, ноутбук) можливим та доступним є навчання з використанням інтерактивних методів, а саме: презентація, мозковий штурм, кейс-метод, метод критичного мислення, вікторина, бліц-опитування, мепінг-технології тощо.

Сьогодні неможливо навчати учнів старими методами. Знань стало так багато, професійні навички стали настільки різноманітними, що їх неможливо передати в повному обсязі в межах традиційних методів, шляхом ретрансляції, позбавленої емоційності. На наш погляд, розвиток високих технологій відкриває перед нами широкі перспективи для використання інноваційних особистісно-орієнтованих методик у навчанні, дозволяє не лише поліпшити розуміння, активізувати пізнавальний інтерес, але й сприяє розвитку дослідницьких, комунікативних та творчих навичок учнів під час вивчення курсу "Автосправа".

Використані джерела

1. Гелетій М. Інноваційні технології на уроках автосправи [Електронний ресурс] / М. Гелетій // Блог Михайла Гелетія. – 2013. – Режим доступу: <http://mykhailo-heletiy.blogspot.ru/2013/12/blog-post.html>
2. Інноваційні пошуки в сучасній освіті / За заг. ред. Л.І. Даниленко, Е.Ф. Паламарчук. – К.: Логос, 2004.
3. Кремень В.Г. Ми повинні готувати "інноваційну людину" [Текст] / В.Г. Кремень // День: щод. всеукр. газ. – № 198, четвер, 15 листоп. 2007.
4. Мкртчян І.В. Новітні технології як засіб підвищення якості освіти [Електронний ресурс] / І.В. Мкртчян // Управління освіти Миколаївської міської ради. – 2012. – Режим доступу: <http://osvita-mk.org.ua/>
5. Осипчук О.В. Впровадження інноваційних педагогічних технологій у навчальний процес [Електронний ресурс] / О.В. Осипчук // Інфоурок. – 2010 – Режим доступу: http://infourok.ru/vprovadzhennya_innovatsiynih_pedagogichnih_tehnology_u_navchalniy_proces-162460.htm
6. Тхоржевський Д.О. Методика трудового та професійного навчання / Д.О. Тхоржевський. – К.: ДНІТ. – 2000. – 242 с.

Cherap Ya., L'ulka V.

WAYS TO IMPROVE THE QUALITY OF KNOWLEDGE OF STUDENTS IN AUTOMOBILE ENGINEERING, USING INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN EDUCATIONAL ACTIVITY

The article deals innovative technologies in the educational subject "automobile engineering", it is defined the urgency of the problem, the theoretical analysis of the researched category. Particular attention is paid to opportunities to use innovative technologies in everyday life. New technologies are essential for the progress of society. Practice shows that at the lessons the material which is taught with the use of innovative technologies is accepted by children better, the lessons are fascinating and there is children's interest. This raises the critical issue of finding new methods of updating the attention of students. As one of the solutions to this problem, we propose to use at the lessons of automobile engineering computers and computer software, working with which they could find out more widely the necessary information.

Exchange of information between students and the technical system is in a dialogue form, according to original scenario that every time is built by the student in another in another way, by his discretion, and the training computer technology blends in the classical system, develops and rationalizes it, providing new opportunities on the organization of parallel education and knowledge control, provides a real opportunity to practical implementation of individualized learning.

The use of variety of teaching methods, promotes the easy absorption of training programs by students. This approach facilitates deep learning of programs and gaining knowledge. In addition, interactive methods help students to form a positive attitude towards the profession and the automotive industry as a whole, and form their interest to study this profile after schooling. Innovation may be different in scale, the potential, may belong to different components of the educational process, but, in our view, they should be motivated and oriented for the certain teacher who works in a particular institution with specific students.

Key words: *information technology, innovation, educational technology, information.*

Стаття надійшла до редакції 19.04.2016 р.